

Ks § 107

Dnr KS 2022/105

Svar på revisorernas granskning av direktupphandlingar

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsens beslutar yttra sig i enlighet med förvaltningens förslag i ärendebeskrivningen.

Ärendebeskrivning

Revisorerna i Tomelilla kommun har den 30 juni 2022 överlämnat en granskning av direktupphandlingar till samhällsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen för yttrande. Yttrandet ska vara revisorerna till handa senast den 1 oktober 2022. Som följd av granskningen har revisorerna lämnat rekommendationer till samhällsbyggnadsnämnden, men inte till kommunstyrelsen. Istället skriver revisorerna:

”Vad gäller kommunstyrelsen önskar revisionen svar på hur roll- och ansvarsfördelningen ska stärkas för att utgöra ett ändamålsenligt stöd och verktyg för verksamheterna i inköp- och upphandlingsfrågor samt vilka utbildningsinsatser som ska genomföras framöver. Revisorerna önskar även svar på hur beslutsfattandet om att upphandla externa tjänster för kommunens upphandlingsorganisation, har efterlevts i enlighet med kommunstyrelsens reglemente.”

Förvaltningen genom ekonomichef Elisabeth Wahlström, verksamhetsutvecklare Stefan Persson och kanslichef Johan Linander avger följande yttrande:

Roll och ansvarsfördelningen avseende upphandlingsverksamheten är styrt enligt det inköps- och upphandlingsreglementet som kommunfullmäktige har fastställt.

Kommunstyrelsen ansvarar för kommungemensamma upphandlingar och för upphandlingar som berör flera nämnders verksamhetsområde. Nämnderna ansvarar för upphandling inom respektive ansvarsområde

Kommunstyrelsen och nämnderna fastställer i delegationsordningar på vilken nivå upphandlingar ska hanteras.

Justerandes sign			
------------------	--	--	--

§ 107 forts.

Verksamhetsansvariga chefer ansvarar för att personal som handlägger inköps- och upphandlingsärenden har den kompetens som krävs. Verksamhetsansvariga chefer ansvarar även för att verksamheten verkar för samordnad upphandling samt att verksamheten använder de gemensamma ramavtalen.

Kommunens centrala inköpsfunktion ska ha överblick och kännedom om andra enheters behov.

I samband med att den nya upphandlingsorganisationen träder i kraft är det självklart att information om rollfördelning och ansvarsfördelning tydligt kommuniceras ut i verksamheten bland annat via ledningsgrupper, personalmöten och intranät.

Upphandlings- och inköpsfunktionen har årligen erbjudit utbildningar för nyanställd personal eller de som genom förändrade arbetsuppgifter fått ansvar för inköps- och upphandlingsärenden. Exempel på utbildningar är avrop av ramavtal, användning av direktupphandlingsmodulen samt beställning på marknadsplatsen (inköpsverksamhet). Dessa utbildningar är planerade även framöver oavsett vilken typ av upphandlingsorganisation kommunen har.

Gällande beslutsfattande om att upphandla upphandlingsverksamheten så vill kommunen framföra följande.

I granskningsrapporten skriver revisorerna att ”enligt kommunstyrelsens reglemente, KF 2020-12-14 § 160, ansvarar kommunstyrelsen för att en central inköpsfunktion upprätthålls”.

Vi ställer oss frågande till detta påstående. I kommunstyrelsens reglemente § 4 står det att: ”Kommunstyrelsen samordnar upphandlingar av kommunövergripande karaktär och ska därvid tillse att lagstiftning och upphandlingsreglemente efterlevs.” Det står däremot inte att kommunstyrelsen ansvarar för att en central inköpsfunktion upprätthålls.

Däremot står det i upphandlingsreglementet att: ”Kommunstyrelsen ansvarar för samordning och övervakning av kommunens upphandlingsverksamhet och ska därför se till att en central inköpsfunktion upprätthålls.” Det står dock inte att kommunstyrelsen ska se till att det finns en intern central inköpsfunktion med kommunanställda medarbetare.

Förvaltningen vill påpeka att det är förvaltningens ansvar och därmed ytterst kommundirektör Britt-Marie Börjessons ansvar att organisera arbetet. Detta gäller även upphandlingsverksamheten.

Justerandes sign			
------------------	--	--	--

§ 107 forts.

I kommunstyrelsens delegeringsregler framgår att det är verksamhetschef eller ekonomichef som fattar beslut om upphandlingar upp till 12 mnkr. Det är först när upphandlingens värde överstiger 12 mnkr som kommunstyrelsens arbetsutskott ska fatta beslut om att genomföra den.

Med andra ord hade kommundirektör Britt-Marie Börjesson kunnat fatta beslut om att genomföra upphandling av upphandlingsverksamheten utan att lyfta frågan till de förtroendevalda. Men eftersom frågan kunde uppfattas som politiskt känslig så valde kommundirektören ändå att lyfta den till kommunstyrelsens arbetsutskott. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 19 maj 2021 enligt att ge förvaltningen i uppdrag att upphandla kommunens upphandlingsverksamhet.

Ekonomiska konsekvenser

Det är svårt att beräkna de ekonomiska konsekvenserna av revisorernas rekommendationer, om de i sin helhet skulle genomföras.

Barnperspektivet

Ärendet berör inte barn nämnvärt.

Miljöperspektivet

Felaktigt genomförda direktupphandlingar skulle kunna innebära en negativ inverkan på miljön.

Uppföljning

Revisorerna genomför regelmässigt en uppföljning av tidigare genomförda granskningar.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslutar yttra sig i enlighet med förvaltningens förslag i ärendebeskrivningen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse ekonomichef Elisabeth Wahlström, handlingsid: Ks 2022.2448.

Missiv - Granskning av direktupphandlingar, handlingsid: Ks 2022.1970.

SLUTLIG - Granskning av direktupphandling, handlingsid: Ks 2022.1969.

Revisorerna § 38/2022, handlingsid: Ks 2022.1968.

Justerandes sign			
------------------	--	--	--

§ 107 forts.

Beslutet skickas till:
Revisorerna genom Olof Hammar
Kommunfullmäktige för kännedom

Justerandes sign			
------------------	--	--	--